

Foaie religioasă de învățătură, cateheză și informare, pentru zidirea su-
fletească a credincioșilor

Pentru o viață frumoasă, arzând în flacăra credinței și a iubirii

SFÂNTUL PROROC ISIE

APARE GRATUIT DUMINICA NR. 5 / 27 FEBRUARIE ANUL IV, 2022

Ce este „lăsatul secului” și ce ar trebui să facem, de fapt, în această zi?

Așa cum știm cu toții, înainte de a intra într-unul dintre cele patru posturi rânduite de Biserica Ortodoxă pe parcursul unui an bisericesc (Postul Nașterii Domnului, al Sfințelor Paști, al Sfinților Apostoli Petru și Pavel sau al Adormirii Maicii Domnului), rânduiala liturgică a bisericii noastre a hotărât o zi care să marcheze finalul perioadei în care puteam consuma orice fel de alimente, zi care mai este numită și „lăsatul secului” sau „lăsatul de sec”.

Dintre cele patru posturi menționate mai sus, singurul care este precedat de două astfel de zile în care lăsam de sec este Postul Învierii Domnului. Astfel, într-o primă fază ne pregătim pentru post renunțând la carne, în Duminica Înfricoșătoarei Judecăți, urmând ca mai apoi să excludem din obiceiul nostru alimentar și peștele, ouăle și lactatele, în Duminica Izgonirii lui Adam din Rai. Care este istoricul acestui obicei și ce ar trebui să facem în această zi, conform învățăturilor Bisericii noastre?

În primul rând, în ceea ce privește istoria acestui obicei, trebuie să știm că el nu este de dată recentă. Duminica în care lăsam de sec de carne mai este numită și „a Înfricoșătoarei Judecăți” deoarece, la Sfânta Liturghie, se

citește o pericopă din Sfânta Evanghelie care face referire la acest moment special al umanității: Judecata Universală a lui Dumnezeu de la a Doua Venire a Mântuitorului Iisus Hristos, la sfârșitul veacurilor. Tradiția pomenirii Înfricoșatei Judecăți a apărut la începutul secolului al VII-lea, când Împăratul Heraclie, conducătorul Imperiului Roman de Răsărit (sau Bizantin), a introdus o săptămână neutră, în care să nu se mănânce nici carne, dar nici să se postească, ci să fie permis doar consumul de pește și de lactate, ca un compromis față de cei care nu erau de acord dacă Postul Învierii Domnului ar trebui să dureze șapte sau opt săptămâni. Cea de-a doua etapă a lăsatului de sec are loc în Duminica izgonirii lui Adam din Rai, cu o zi înainte de intrarea propriu-zisă în Postul Mare. Atunci, credincioșii renunță și la ouă, pește și lactate, ca semn al înfrânării. Dacă Adam a căzut prin neascultare, mâncând din Pomul Oprit, prin post, noi nădăjduim să îl împăcăm pe Dumnezeu, înlocuind pofta cu rugăciune și făcându-ne iarăși vrednici de Trupul și Sângele Domnului – garanți ai Împărăției Cerurilor.

Potrivit liturgistului Badea Cireșanu, din punct de vedere etimologic, sintagma „lăsatul secului” s-ar fi format printr-o aglutinare (un procedeu de formare a cuvintelor prin lipirea strânsă a unei particule sau a unul cuvânt de alt cuvânt), de la expresia „lăsatul seculului”, a secolului sau a timpului acestuia lumesc, cu toate ale sale, așa cum este el definit de Sfântul Apostolul Ioan: „Tot ce este de la lume, aceasta este: pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții” (I Ioan 2, 16). În alte limbi există diferiți

termeni pentru a denumi acest moment de trecere. În limba italiană, spre exemplu, termenul folosit este „carnevale”, adică „adio carne”, din acea zi începând Postul Paștelui.

Ce să facem în această zi, conform învățăturii Bisericii noastre?

Răspunsul îl găsim tot în cultul Bisericii, în cadrul Sfintei Liturghii, când, la imnul Heruvic cântăm astfel: „Toată grija cea lumească de la noi s-o lepădăm”. Așadar, în această zi deosebită să încercăm pe cât posibil să lăsam grijile, problemele trecătoare și preocupările noastre lumești și să transformăm perioada celor 40 de zile într-un timp al rugăciunii zilnice, al postului și al milosteniei făcute cu cei săraci. Să respectăm, într-un cuvânt, îndemnul Arhimandritului Teofil Părăian, duhovnicul Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus și unul dintre marii părinți duhovnicești ortodocși ai României, care îi sfătuia așa pe cei care îl căutau pentru cuvânt de folos: „Ceea ce vrea Dumnezeu cu noi este ca în fiecare zi să trăim o viață frumoasă și liniștită, o viață din care să lipsească îngrijorarea pentru lucruri pământești, dar în care să se facă vădită grija de a-l sluji lui Dumnezeu și de a-l face voia Lui. Și în felul acesta omul este angajat spre bine și nu este asuprit de rău”.

Lepădarea aceasta de griji i-a preocupat intens și pe strămoșii noștri, care și-au dorit să dea și un sens văzut acestui sentiment. Spre exemplu, în unele sate din județul Suceava există obiceiul *spolocaniei* (termen provenit din rusecul „*poloskanije*”, care înseamnă „a spăla”). Luni, în cea dintâi zi a postului, zi numită și *Lunea Curată sau Lunea Vaselor*, gos-

AL CELEVI DINTRE SFINȚI, PĂRINTELEVI NOSTRU ANTONIE CEL MARE

40. Este cu neputință să se facă cineva dintr'odată bărbat bun și înțelept. Trebuie gând stăruitor, viețuire, încercare, vreme, nevoiță și dor după lucru bun. Iar omul bun și iubitor de Dumnezeu, care cu adevărat cunoaște pe Dumnezeu, nu încetează a face din belșug toate câte plac lui Dumnezeu. Dar astfel de oameni se găsesc rar.

41. Nu se cuvine ca cei mai slăbuți cu firea să desnădăjduiască și să părăsească viețuirea virtuoză și plăcută lui Dumnezeu și să o disprețuiască ca una ce nu ar putea fi ajunsă nici înțeleasă de ei. Căci chiar de nu vor putea ajunge la culmea virtuții și mântuirii, prin sârguință și dorință, totuși se fac mai buni sau în nici un caz mai răi. Iar acest folos al sufletului nu este mic. (FILOCALIA I, Cuvânt despre rugăciune - Împărțit în 170 capete, Capete 40–41, p 40-41).

În fiecare duminică și sărbătoare, de la ora 8:00, Utrenia, Acatist, Sfânta Liturghie și Parastas (după caz).

podinele spălau oalele, farfuriile și tacâmurile cu care s-au consumat alimentele de dulce și, după ce le uscau, le urcau pe acestea în podul casei, coborându-le pe cele destinate în mod exclusiv perioadei de postire. Observăm, deci, că atenția bunicilor noștri era îndreptată și asupra dimensiunii acestora palpabile, văzute a postului, atenție care avea rădăcini puternice în conștiința lor.

Așadar, ziua de lăsatul secului ar trebui să fie pentru fiecare dintre noi un moment ales, în care să conștientizăm că trecerea pe care o facem în mod văzut, din punct de vedere alimentar, să aibă un ecou profund în sufletele noastre și să ne facă să intensificăm rugăciunea, metaniile și nevoința. Postul de bucate trebuie să fie urmat de postul milosteniei și al faptelor bune și, astfel, sufletul ne va fi primenit așa cum se cuvine pentru întâmpinarea Spovedaniei și a Sfintei Împărtășanii, aripile care ne duc la întâlnirea cu Hristos cel Înviat din morți.

Pentru că perioada postului este o perioadă specială, în care trebuie să intensificăm nu doar rugăciunea și milostenia, ci și lecturile duhovnicești, venim în sprijinul dumneavoastră cu o selecție dintre cele mai frumoase cărți de rugăciuni, alături de câteva volume – făclii pe calea postului – în ale căror pagini veți găsi, cu siguranță, liniștea și nădejdea de care avem atâta nevoie. (<https://blog.bizanticons.ro/2021/03/05/ce-este-lasatul-secului-si-ce-ar-trebuie-sa-facem-de-fapt-in-aceasta-zi/>).

СВЯТЫХ ПАИСИ АХИОРИТЪХ СВЯТЫЕ ДУХОВНИЦЫ И О ДЕСЯТИ РУКАВИЦАХ

Într-o noapte, pe când eram la Mănăstirea Filotheu, care pe atunci era idioritmică, în timp ce făceam priveghere în chilă mea, mi-am dat seama că cineva, care avea nevoie de ajutor, a venit la poarta mănăstirii. Era un om chinat, care avea și demon. Poarta mănăstirii se închidea odată cu apusul soarelui și se deschidea a doua zi dimineața. „Ce să fac acum?” mi-am spus. „Dacă aș putea să-i dau ceva să mănânce... Cum să aștepte flămând până dimineața?” Atunci mi-a venit un gând. M-am dus și am luat câteva alimente²⁷, le-am pus într-un coșuleț, pe care l-am legat cu o frânghie, și l-am coborât pe fereastra de la chilă mea, care dădea înspre exteriorul mănăstirii. Starea lui era atât de gravă, încât nu mă puteam liniști. Toată noaptea m-am rugat cu durere, spunând: „Dumnezeu meu, eu atât

am putut face. Nu simt vrednic să Te rog să ajuți făptura Ta, dar oare nu este păcat să se chinuiască din pricina mea?”. Dimineața, când s-a deschis poarta și acel om a intrat înăuntru, am văzut că se făcuse bine. S-a închinat în biserică și a slăvit pe Dumnezeu. Bunului Dumnezeu I S-a făcut milă de el și l-a slobozit de diavol.

— Gheronda, când se roagă cineva pentru un om îndurerat, mintea merge la Hristos sau la durerea omului?

— Nu cere ajutor de la Hristos? Pornește de la durerea omului, dar se întoarce la Hristos.

— Când inima mi se împietrește, Gheronda, îmi aduc aminte de diferitele greutăți prin care am trecut și cer de la Dumnezeu să-i ajute pe toți cei ce trec prin probleme asemănătoare.

— Este bine aceasta. Așa să faci, de vreme ce astfel îl înțelegi mai bine pe celălalt și suferi împreună cu el. Să spui: „Dumnezeu meu, așa cum mie mi-ai făcut atât de mult bine, tot astfel ajută-l și pe fratele meu, care este mai bun decât mine”.

— Gheronda, este bine ca, atunci când mă rog pentru mântuirea unui suflet, să îl rog pe Dumnezeu să nu îngăduie să i se întâmple ceva rău?

— Ba da, binecuvântat-o, și aceasta vine tot din durere. Dumnezeu este mișcat când, cel care se roagă, are înlăuntrul lui dragoste pentru aproapele, însă în cele din urmă Dumnezeu face ceea ce este de folos sufletului.

Rugăciunea pentru cazuri concrete și pentru toată lumea

— Gheronda, mă mâhnesc când văd că se sfârșește slujba, iar eu nu m-am putut ruga din pricina moleșelii.

— Ca să alungi moleșeala, să te gândești la ceva care să-ți stârnească interesul duhovnicesc.

— Dar există oare, Gheronda, vreun interes mai mare decât cel pentru durerea lumii?

— Da, dar nu te ajută dacă te gândești la durerea lumii în general și nedefinit.

Să te gândești la cazuri concrete de oameni care au mare nevoie, așa încât să te doară și astfel rugăciunea ta să se facă din inimă. Gândește-te la un caz pentru care te doare mai mult, apoi îndreaptă-ți atenția și spre alte cazuri. Să spunem că într-un război sunt mulți răniți. Bine este să-i poți simți pe toți, chiar și fără să-i vezi. Iar dacă nu poți să-i simți fără să-i vezi, mult mai mult te va ajuta când îl vei vedea pe unul care și-a tăiat puțin degetul. Atunci să-ți spui: „Închipuiește-ți că acest sărman să fie mutilat; să i se fi tăiat mâinile sau picioarele! Și câți oameni nenorociți nu sunt cu mâinile sau cu picioarele tăiate!” Pentru că una este să afle cineva că a deraiat un tren și alta să vadă înaintea ochilor un întreg tren deraiat și o mulțime de victime. Când te rogi pentru o

anumită problemă care te doare, te ajuți și tu însuși, îl ajuți și pe aproapele tău. (Traducere din limba greacă de ieromonah Ștefan Nuțescu Chilia „Bunavestire”, Schitu Lacu Sfântul Munte Athos Editura Evangelismos București, 2013, Pag. 73- 74. Va continua).

MOȘII DE IARNĂ

Sâmbăta

Morților este sărbătoarea care marchează începutul celor șapte Sâmbete ale Morților și care se încheie

înainte de Săptămâna Mare a Paștelui. Iată pe cât pică Moșii de iarnă în 2022 și care sunt obiceiurile și tradițiile românești din această zi. Totodată, moșii de iarnă 2022 marchează începutul sâmbetelor morților, care se încheie în Săptămâna Mare. Slujba săvârșită de preoți de Moșii de iarnă se face cu scopul de a-i pomeni pe cei trecuți la cele veșnice. Este ziua cunoscută și ca Sâmbăta Morților, iar ritualul prevede ca în fiecare biserică să se officieze Sfânta Liturghie și Slujba Parastasului! De asemenea, credincioșii care fac pomeniri de Moșii de iarnă trebuie să meargă la biserică de dimineață, ca să participe la Sfânta Liturghie. Iar după slujbă se oficiază și parastasul. Apoi, familia merge la cimitir, unde trebuie să aprindă lumânări. În unele zone ale țării sărbătoarea Moșilor de Iarnă este cunoscută ca Sâmbăta Morților, sau sub numele de „Moșii de piftii”. Oamenii obișnuiesc să dea de pomană colivă, colaci, piftie, carne, sarmale, fructe și altele. Totodată, în coșul cu merinde adus la Biserică trebuie să se afle și pomelnicul în care sunt trecute numele celor morți și lumânări pentru a fi sfințite de către preoți. (<https://www.stirilekanald.ro/mosii-de-iarna-2022-cand-pica-anul-acesta-traditii-si-obiceiuri-20192979>).

PROGRAM LITURGIC

POSTUL MARE 2022

SÂMBĂTA—UTRENIE

SF. LITURGHIE POMENIREA MORȚILOR
TAINA SF. SPOVEDANII
(MĂRTURISIRII)
ORA 12.00-16.00

DUMINICA—UTRENIA, ACATIST SF. LITURGHIE

LUNI

RUGĂCIUNILE DE DIMINEAȚĂ
ÎMPĂRTĂȘIT CREDINCIOȘI LA
DOMICILIU

MARȚI

ÎMPĂRTĂȘIT CREDINCIOȘI LA
DOMICILIU
ACATIST 8,30

JOI

Rugăciunea de dimineață
ÎMPĂRTĂȘIT CREDINCIOȘI LA
DOMICILIU

VINERI

Rugăciunea de dimineață
TAINA SF. SPOVEDANII
(MĂRTURISIRII)
12,00-14,00